

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۴ / ۵	
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور (جبرانی دوم) سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) قافیه (۳ نمره)	
۱	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید. ما درس سحر در ره میخانه نهادیم الف) ردیف را مشخص کنید.	۰/۲۵
	ب) حروف اصلی قافیه کدام است؟ پ) حروف الحاقی را مشخص کنید.	۰/۲۵
۲	در هریک از ابیات زیر، قافیه طبق کدام قاعده است؟ الف) مکن شهریارا دل ما نزنند ب) یار بد مار است هین بگریز از او	۰/۲۵
۳	انواع قافیه را در بیت‌های زیر بنویسید. الف) گزید از غنیمت ظرایف بسی ب) روح تویی، نوح تویی، فاتح و مفتوح تویی پ) من مانده‌ام مهجور از او، درمانده و رنجور از او	۰/۲۵
۴	قافیه کردن کدام جفت واژه‌های زیر درست است؟ الف) فردوسی، طوسی ب) احتیاط، اعتماد پ) بحر، شهر ت) آبدار، پایدار	۰/۲۵
۵	علمای بلاغت، تکرار واژه‌ی قافیه‌ی مصرع اول را در مصرع چهارم، صنعت ..... به حساب آورده‌اند.	۰/۲۵
۶	چگونه می‌توان دو واژه‌ی «پُر» و «تَر» را قافیه قرار داد؟	۰/۱۵
	ب) عروض (۹ نمره)	
۷	کدام یک از ارکان زیر غیر پایانی است؟ الف) - - - - - ب) - - - - - پ) - - - - - ت) - - - - -	۰/۲۵
۸	کدام یک از آثار زیر، هم وزن «بوستان سعدی» است؟ الف) شاهنامه‌ی فردوسی ب) منطق الطیر عطار پ) مخزن الاسرار نظامی ت) مثنوی مولوی	۰/۲۵
۹	در کدام بیت وزن با محتوا هماهنگ است؟ الف) ای قبله‌ی جان کجاست جویم ب) بود محال تو را داشتن امید محال	۰/۲۵
۱۰	شعر زیر در بحر ..... سروده شده است. صنمی لاله عذاری، به روش باد بهاری، به نگه آهوی چینی و به قد سرو خرامان و به رخ چون مه تابان و دهن غنچه‌ی خندان و لبش لعل بدخشان و زرخدان چو نمکدان... که از او وام کند مهر و قمر نور و ضیا را...	۰/۲۵
«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»		

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۴ / ۵		پیش دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور (جبرانی دوم) سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۱۱	تقطیع مثال زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است. با کدام اختیار زبانی مطابقت دارد؟ سبوی آب (= - - - - -)	۰/۵																																												
۱۲	نام وزن حاصل از تکرار «مفاعیلن» و «فعولن» به ترتیب چیست؟	۰/۵																																												
۱۳	ارکان معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف (- - - - -) ب (- - - - -) پ (- - - - -)	۰/۷۵																																												
۱۴	کدام بیت وزن دوری دارد؟ دو دلیل ذکر کنید. الف) چندان که گفتم غم با طیبیان ب) بشنو این نی چون شکایت می کند وز جدایی‌ها حکایت می کند	۱/۲۵																																												
۱۵	واژه‌ی «خوش‌آواز» را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع و علامت‌گذاری کنید.	۱																																												
۱۶	در مصراع اول بیت زیر دو اختیار شاعری بیابید و بنویسید هر یک زبانی است یا وزنی؟ چو فردا برآید بلند آفتاب من و گرز و میدان افراسیاب	۱																																												
۱۷	با توجه به علامت‌گذاری بیت زیر، به سوالات داده شده پاسخ دهید. گُل به سلام چمن آمد بهار گه به سپاس آمد گُل پیش خار																																													
<table border="1"> <tr> <td>گُل</td> <td>ب</td> <td>س</td> <td>لا</td> <td>م</td> <td>چ</td> <td>مَد</td> <td>نا</td> <td>مَد</td> <td>ب</td> <td>هار</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>U</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>گه</td> <td>ب</td> <td>س</td> <td>پا</td> <td>سا</td> <td>مَد</td> <td>مَد</td> <td>گُل</td> <td>پی</td> <td>ش</td> <td>خار</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>U</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> </tr> </table>			گُل	ب	س	لا	م	چ	مَد	نا	مَد	ب	هار	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-	گه	ب	س	پا	سا	مَد	مَد	گُل	پی	ش	خار	-	U	U	-	-	-	-	-	-	U	-
گُل	ب	س	لا	م	چ	مَد	نا	مَد	ب	هار																																				
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-																																				
گه	ب	س	پا	سا	مَد	مَد	گُل	پی	ش	خار																																				
-	U	U	-	-	-	-	-	-	U	-																																				
۱۸	الف) شاعر به جای مفتعلن در رکن دوم مصراع اول، ..... آورده است. ب) این اختیار به کار رفته در رکن دوم زبانی است یا وزنی؟ با توجه به بیت زیر: با من بگو تا کیستی؟ مهری بگو، ماهی بگو خوابی؟ خیالی؟ چیستی؟ اشکی بگو، آهی بگو	۰/۲۵ ۰/۲۵																																												
	الف) مصراع اول و دوم را تقطیع هجایی کنید.	۱/۵																																												
	ب) پس از تقطیع به ارکان، بنویسید کدام رکن تکرار شده است؟	۰/۲۵																																												
	پ) نام بحر حاصل از تکرار ارکان را بنویسید.	۰/۷۵																																												

«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی سوم»

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۴ / ۵	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور (جبرانی دوم) سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	(ب) نقد ادبی (۸ نمره)	
۱۹	آیا در ایران نقد اخلاقی وجود داشته است؟	۰/۲۵
۲۰	منتقدان، نقد ..... را کلید دیگر اقسام نقد می دانند.	۰/۲۵
۲۱	محتسب در دیوان حافظ کیست؟	۰/۲۵
۲۲	صائب را می توان نماینده ی واقعی شعر دوره ی صفویه و سبک ..... دانست.	۰/۲۵
۲۳	نقد فنی در یونان به دست ..... و ..... بنیان می گیرد.	۰/۵
۲۴	هیپولیت تن ادبیات را محصول زمان، ..... و ..... می داند.	۰/۵
۲۵	با توجه به شرح حال «خیام» به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) نظامی عروضی، درباره ی خیام چه می گوید؟ ب) چه کسی رباعیات خیام را به انگلیسی ترجمه کرد؟	۰/۵
۲۶	بعد از شمس تبریزی چه کسانی مرشد و مراد مولوی بودند؟	۰/۵
۲۷	کدام یک از جمله های زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) نام اصلی «قابوس نامه» نصیحت نامه است. ب) تاریخ بیهقی شاهکار نثر مسجع به شمار می رود.	۰/۵
۲۸	با توجه به آثار نظامی به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) مهم ترین اثر نظامی ..... است. ب) هفت گنبد یا هفت پیکر داستان شادخواری ها و کامروایی های ..... است.	۰/۵
۲۹	چرا نقد تاریخی به تنهایی قادر به درک و تحلیل واقعی یک شاهکار ادبی نیست؟	۰/۵
۳۰	نظریه ی «پارناسین» درباره ی شعر چیست؟	۰/۵
۳۱	نقد ادبی چیست؟	۱
۳۲	موضوع شاهنامه چیست؟	۱
۳۳	گلستان سعدی چند باب دارد و هر باب اختصاص به چه موضوعی دارد؟ (ذکر سه مورد کافی است).	۱
۲۰	جمع نمره	« گل های اندیشه تان بارور باد »

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)	رشته: علوم انسانی
دوره‌ی پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۴ / ۵
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد در جبرانی دوم سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۹۱	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکر از مصححین گرامی، راهنمای فوق جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح خدمتتان ارائه می‌گردد؛ بدیهی است که به پاسخ‌های درست و مشابه دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد.	
	الف) قافیه (۳ نمره)	
۱	الف) نهادیم (۰/۲۵) ب) ان (۰/۲۵) پ) -ه (۰) (-) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲	الف) قاعده‌ی (۲) (۰/۲۵) ب) قاعده‌ی (۱) (۰/۲۵)	۰/۵
۳	الف) ذوقافیتین (دوقافیه‌ای) (۰/۲۵) ب) درونی (۰/۲۵) پ) میانی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	ت) (۰/۲۵) (آبدار، پایدار)	۰/۲۵
۵	رد القافیه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۶	با افزودن حرف یا حروف الحاقی (۰/۵)	۰/۵
	ب) عروض (۹ نمره)	
۷	پ) (۰/۲۵) (U-U)	۰/۲۵
۸	الف) (۰/۲۵) (شاهنامه‌ی فردوسی)	۰/۲۵
۹	پ) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	طویل (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۱	تغییر کمیّت مصوّت‌ها (۰/۵) یا بلند تلفّظ کردن مصوّت کوتاه	۰/۵
۱۲	هزج (۰/۲۵) / متقارب (۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	الف) فعلین (۰/۲۵) ب) فعل (۰/۲۵) پ) فع لن (فاعل) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۴	الف (۰/۲۵) ۱- بعد از پاره‌ی اول هر مصراع، وقفه یا مکثی بالقوّه یا بالفعل است. ۲- از ارکان متناوب درست می‌شود نه از تکرار یک رکن ۳- هجای پایانی نیم‌مصراع‌های اول همیشه بلند است. ۴- هجاهای هر مصراع زوج است. (معمولاً هر نیم‌مصراع هفت یا پنج هجا دارد. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۵) نمره)	۱/۲۵
۱۵	با حذف همزه بدون حذف همزه خَ شا واز (۰/۲۵) خُش ء (آ) واز (۰/۲۵) U - U- (۰/۲۵) - - U- (۰/۲۵)	۱
۱۶	امکان حذف همزه (برآید) (۰/۲۵) ← زبانی (۰/۲۵)	۱
	تبدیل هجای کشیده‌ی آخر مصراع به بلند (۰/۲۵) ← وزنی (۰/۲۵) یا حذف همزه در بلند آفتاب: زبانی	
۱۷	الف) مفعولن (۰/۲۵) ب) وزنی (۰/۲۵)	۰/۵

ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی دوم

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)	رشته: علوم انسانی
دوره‌ی پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۱/۴/۵
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد در جبرانی دوم سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۹۱	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۸	الف) تقطیع و علامت‌گذاری درست مصراع اول (۰/۷۵) تقطیع و علامت‌گذاری درست مصراع دوم (۰/۷۵) با من پ گو تا کیسه تی مه ری پ گو ما هی پ گو - - - - - - - - - - خا بی خ یا لی چیس تی ء-ش کی پ گو ء (آ) هی پ گو - - - - - - - - - - ب) مستفعلن (۰/۲۵) پ) رجز (۰/۲۵) مثنی (۰/۲۵) سالم (۰/۲۵)	۲/۵
۱۹	ب) نقد ادبی (۸ نمره) بله (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۰	روان‌شناسی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۱	امیر مبارزالذین (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۲	هندی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۳	ارسطو (۰/۲۵) آریستارک (۰/۲۵)	۰/۵
۲۴	محیط اجتماعی (۰/۲۵) نژاد (۰/۲۵)	۰/۵
۲۵	الف) خیام را به عنوان ستاره‌شناس معرفی می‌کند. (۰/۲۵) ب) فیتز جرالد (۰/۲۵)	۰/۵
۲۶	صلاح الذین زرکوب (۰/۲۵) حسام الذین چلبی (۰/۲۵)	۰/۵
۲۷	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵)	۰/۵
۲۸	الف) خسرو و شیرین (۰/۲۵) ب) بهرام گور (۰/۲۵)	۰/۵
۲۹	زیرا یک شاهکار بزرگ ادبی غالباً از محیط و اجتماع خود فراتر است. (۰/۵)	۰/۵
۳۰	شعر نه باید بخنداند و نه بگریاند بلکه باید فقط زیبا باشد و هدف خود را در خود بجوید. (۰/۵)	۰/۵
۳۱	نقد ادبی شناخت ارزش و بهای واقعی آثار ابداعی و آفرینش‌های ادبی و نیز بررسی قواعد و اصول یا علل و عواملی است که باعث می‌شود اثری درجه‌ی قبول یابد و یا مورد ردّ و انکار و بی‌اعتنایی قرار گیرد. (۱)	۱
۳۲	تاریخ ایران قدیم از آغاز تمدن نژاد ایرانی تا انقراض حکومت ساسانیان به دست مسلمانان است. (۱)	۱
۳۳	هشت باب (۰/۲۵) در سیرت پادشاهان، در اخلاق درویشان، در فضیلت قناعت، در فواید خاموشی، در عشق و جوانی، در ضعف و پیری، در تأثیر تربیت و در آداب معاشرت (ذکر سه مورد کافی است). هر مورد (۰/۲۵)	۱
	جمع نمره	۲۰